

በሰሜን አገር ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ኢሉዳ አምላክነ አጭን።

ብፁእ ወቅዱስ ሣልሳይ ፓትርያርክ ኣቡነ እንጦንዮስ
H.H. 3rd Patriarch Antonious

10^ኛ ዓመታዊ ጉባኤ አመንቲ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ኤርትራ፡
ንሥ/ሰብከት ሰሜን አመሪካ።

10th Annual Conference of the
Eritrean Orthodox Church Diocese of North America
ሓምለ (July) 09-13, 2008። ደብረ ብርሃን ቅድስት ሥላሴ፡ ስያትል።

ናይ ክብሪ ዕዳም
ብፁእ ሊቀ ጳጳስ ዳዊት

Guest of Honor His Grace Bishop David, general bishop of the
Archdiocese of North America

“..ብርግጽ ኪመጽኡ እዩ፡ ኣይክድንጉን ደማ እዩ፡ እንተ ደንካዮ
እኳ ተጸበዮ...” ት. እንባቆም 2፡3

“For the revelation awaits an appointed time; it speaks of the end
and will not prove false. Though it linger, wait for it; it will certainly
come and will not delay.” Habakkuk 2:3

መልእኸቲ መሪሕ ጥቕሲ

Message based on theme verse (in Tigrigna)
For more information visit
www.tewahdo.org

“...ብርግጽ ኪመጽእ እዩ፡ ኣይከድንጉን ድማ እዩ፡ እንተ ደንገዮ እኳ ተጸበዮ...” እንባ 2፡3

መሪሕ ጥቕሲ መበል 10ይ ዓመታዊ ጉባኤ።

መጻሕፍቲ ቤተክርስቲያን ከምዘብርህዎ፡ ነብዩ እንባቆም ካብ ነገደ ለዊ ኮይኑ ኣብቲ እስራኤላውያንን ኣይሁዳውያንን ኣብ ትሕቲ ምርኮን መቐዳዕትን (70 ዓመታት መቐዳዕቲ ተባሂሉ ዝፍለጥ) ወዲቐም ዝነበሩሉ እዋን፡ ኣብ ከባቢ 610 ቅድሚ ልደተ ክርስቶስ ዝነበረ ነብዩ እዩ። ኣብቲ እዋንቲ እስራኤላውያን ኣብ ክልተ ተመቐሎም (መንግስቲ እስራኤልን መንግስቲ ይሁዳን)፡ ድሮ ኢዮሩሳሌም ብንጉስ ነብሳድነጻር (ከለዳውያን) ተታሒዞ፡ ኣቐሑ ቤት መቐደስ ተራሰዩ ንጣኦት ተወፍዩ፡ ንይሁዳ ከኣ ሎሚ ጽባሕ ይሕዝዎ ተባሂሉ ዝፍርሃሉ ግዜ እዩ ነይሩ። ስለዚ እስራኤላውያን ኣብ ትሕቲ ከለዳውያን ኣብ ትሕቲ ባርነት ኣዝዩ መሪር ናብራ የሕልፉ ነበሩ። ነብዩ እንባቆም ነቲ ናይ ሽዑ ምረት ህዝቡ ብኸሚዚ ገሊጽዎ ኣሎ “እ እግዚአብሔር ክትረድኣኒ ኢሊ ንዊሕ እዋን ናባኻ ኣእጃኹ ክሳብ መእዝ ኢኻ ዘይትሰምዓኒ? “ይዕምጽና ኣሎ” ኢሊ ናባኻ ኣእጃኹ ንሰኻ ግና ኣየድሓንካናን። ስለምንታይ ክፍኣት ኪርኢ ትሓድገኒ? ንሰኻኽ ስለምንታይ ዓመጽ እናረኣኻ ሸለል እትብል? ምዝራፍን ዓመጽን ኣብ ኩሉ ይሰማዕ ኣሎ። ባእስን ክርክርን ኣብ ኩሉ ይለግል ኣሎ። ሕጊ ደኸመ፡ ፍትሒውን ጠፍኣ። ዓማጺ ንጽድቕ ይብለጸሉ ኣሎ። ፍርዲውን ቀንጎ” 2፡1-4።

ንኡስ ሃገረ ሱብከት ብ2000 ዓ.ም ብብጹእ ወቅዱስ ኣቡነ ፊሊጶስ ተባሪኹ ብወግዒ ኣገልግሎቱ ካብ ዝጅምርን ቅድሚኡን ተበጊሱ፡ ን10ይ ዓመት ዝካየድ ዓመታዊ ጉባኤ ኣመንቲ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ኣብ ሰሜን ኣመሪካ ሎሚውን ብክብ ዝበለ ምድላዎት ኣብ ደብረ ብርሃን ቅ. ሥላሴ ካብ ሓምለ 9-13/2008 ይካየድ ኣሎ (ዝርዝር መደባት ዝገልጽ ሓፈሻዊ መርኃ 2008 ተመልከት)። ምስቲ ዓመታዊ ክብረ በዓል ታቦት ቅ. ሥላሴ ምግጣሙ ኸኣ ተወሳኺ ድምቀት ሂብዎ ኣሎ።

እዚ ዝሓለፈ 10 ዓመታት ጽቡቕን ሕማቕን ዝተፍራረቐ ጉዕዞ ኮይኑ እዩ ጸኒሑን ዘሎን። ኣብ ኃይማኖት ከምዚ ዝኣምሰለ ጉዕዞ ሓድሽ ኣይኮነን፡ መገዲ እምነት፡ መወዳእታኡ ብዓወት ዝዛዘም፡ መገዲ ቃልስን ገድልን እዩ። ቤተክርስቲያንና ሓደ ካብቲ ቅጽል ኣሰማታ “ናይ ሰማዕታት ቤተክርስቲያን ዚብል እዩ”፡ ታሪኽ ቅዱሳት ኣቦታትና ዚምህረና ሓቂ እንተሎ እምበኣር ነቲ ጸልማት ዓርቢ ስቕለት፡ ሰንበት ትንሣኤ ብርሃን ክኸተሎ ግድን ምዃኑ እዩ። ዝተዋህበና ተስፋ ካብ ፈተናና ዕዉታት ኮይንና ከምንወጽእ እምበር፡ ፈተና ዝበሃል ከምዘይትንክፊና ክርስቶስ ኣይመሃረናን (ዮሃ 16፡33፡ 1 ዮሃ 4፡4)። ቃልሲ ከኣ ብዙሕ ምድካምን ምብርታዕን፡ ጥልመትን ጽንዓትን፡ ክሳራን ዓወትን ዘጠቓልል ፈታኒ መገዲ እዩ። ኣሸንባይዶ ንምልዮናት ምእመናን እተጽልል ቤተክርስቲያን እንዳመራሕካ፡ ንነፍሲ ወከፍ ሰብ ብውልቁውን ኣብ ዓለም ብዙሕ ፈተናታት እዩ ዝገጥም፤ ገሊኡ ይስነፍ፡ ተዋሒጡ ይተርፍ ገሊኡ ኸኣ ብዓወት ይወጽእ። ኣቦና እዩብ ዝምሃረና ዓቢ ቃል ነስተብህል “ንሰብሲ ኣብ ምድሪ ሰልፊዶ ኣይኮነን? ኢዮብ 7፡1።

ኣብተን ቀዳሞት ዓመታት፡ ኣብ ዓዲ ዝነበር ህዝብና ይኹን ኣብ ስደት ዝነበር፡ ኣብ ዘመነ መግዛእቲ ርእይዎ ዘይፈልጥ መንፈሳዊ ኣገልግሎት፡ ፍቕርን ሓድነትን ኪረክብ ብምጅማሩ ሓጎሱ ልዑል እዩ ነይሩ። ንኣብነት ኣብ ሰሜን ኣመሪካ ቤተክርስቲያናት ካብ 5-6 ናብ ከባቢ 20 ተሰጋጊረን ተስፋ ዝህብ ኣገልግሎት ጀሚሩ ነይሩ። ካብ ዓዲ ቡባእዎን ዝመጹ ኣቦታት 1ይ ፓትርያርክ ኣቡነ ፊሊጶስ፡ ልኡኻት ካልኣይ ፓትርያርክ ኣቡነ ታዕቆብን ሳልሳይ ፓትርያርክ ኣቡነ እንጦንዮስን ብብግዜኡ መጸኢም ሓጎሰኦም ብዝተፈላልዩ መገዲ ገሊጸም፤ ዝተሰነደ ናይ ጽሑፍን ድምጽን ምስክርነት ኣሎ (http://www.tewahdo.org/News_Events/Audio.html)። እዚ ትንሣኤ ቤተክርስቲያን ዘተስፋ ኣገልግሎት ግን፡ ጸላእቲ ኣጥርዩ፡ ሰብ ብገርሁ ከኣ ምኽሪ ጸልማት ተወድዩ፡ ቀስ ብቐስ ኣብ ግብሪ ስለዝወዓለ፡ ሎሚ ቤተክርስቲያንና ኣብ ከቢድ ፈተና ትርከብ ኣላ። እቲ ብ2002 የካቲት ብመንግስቲ ኤርትራ ንክሕግዘኩም ምሁር ሰብ ሂብናኩም ኣሎና ተባሂሉ ዝመጸ ውልቀ ሰብ (ኣቶ ይፍታህ ቀሺ ዲሞጥሮስ) ሕጊ ቤተክርስቲያንና ብኢደወነኑ ቀይሩ፡ ጭዋ ሰብ ንቤተክርስቲያን ባዕሉ ኪምርሕ ስለዝጀመረ፡ ብተደጋጋሚ ዓለም ለኻዊ ቀኖና ቤተክርስቲያን ተጋሂሱ። ከምሳሌቤኑ ቤተክርስቲያን ኤርትራ ኣብ ከቢድ ቅልውላውን ነውጽን ኣላ፡ ካብ ኣሓት ኦርቶዶክስ ትዋህዶ ቤተክርስቲያናት፡ ዓለም ለኻዊ ማሕበር ቤተክርስቲያናትን ከኣ ኣብ ፍጹም ተነጽሎ ኣትያ ኣንፈታ ከምዘጥፈኡት መርከብ ኮይና ትርከብ። ኣብ ሞንጎ እቶም ኣብ ኃዋርያዊ መስመሮምን፡ ሕጊ ቤተክርስቲያንን ጸኒያም ህዝቦም ዘገልግሉን፡ ኣብ ሞንጎ እቶም መፍረስቲ ሕግን ከቢድ ቅልስ ይካየድ ኣሎ።

እዚ ሽግርዚ ብ2005 ካብ ዝጅምር እቶም ሰብ ሓቂ ዘልግልዎን ክሳብ ሎሚ ለይቲ ዘይተለወጠትን ቃል ሓንቲ እያ። ንሳ ሽኢ ሕጊ ቤተክርስቲያን ይኸበር ትብል እያ። እቶም ሰብ ግዜ ግን ነቲ ዘፍረስዎ ሕጊ ንክኸውሉ ካብ መግልቲ ንመግልቲ ዚቐየሩ ሚላታትን ጸለመን፣ ጌጋ ኣብ ርእሲ ጌጋን ይፍጽሙ ኣሎዉ እምበር ክሳብ እዛ እዋን እዚኣ ዝጭበጥ ነገር ኣይቐረቡን። ህዝብና ከኣ ካብ ማንም ግዜ ንላዕሊ ሎሚ ብዛዕባ ሕጊ ቤተክርስቲያን፣ መንነት ቅነዓትን ዘይቅነዓት መራሕትን ኪፈልጥን ኪመራመርን ብምጅማሩ፣ ኣብ ዓዲ ዘሎ ይኹን ኣብ ደገ ዘሎ ዝበዝሐ ህዝብና፣ እቲ ጉዳይ ከምጽሓይ ቀትሪ በሪህሉ እዩ። ድሮ ብቐጥታ ይኹን ብተዛዋዋሪ፣ ከኣ ፍርዱ ሂሱ እዩ። ንኣብነት ኣብ ደገ ዘሎና ህዝብና ንዕዘቦ ከምዘሎና፣ እቶም መገዲ ትስሕቲ ስለዘሎኹም፣ ብብጹዕ ወቅዱስ ኣብካ እንጠንቀቅ ህተነበረልኩም ውግዘት ከይተለግሉ፣ ምስ ኣሓት ኦርየንታል ተዋሕዶ ቤተክርስቲያናት ፈሊኩም ዘሎ ገበን ከይፈታሕኩም፣ ቤተክርስቲያን ኪትመርሑ ኣይትኸእሉን ኢኹም ብምባል ኣብ ኃዋርያዊ መሠረቶም ዝጸንዑ፣ ሓላፍነቶም ዘይደርበዩ፣ ኣቦታት ህዝብና ከም ንህቢ ኪግሰሎምን ክኸብሮምን ይርኣይ ኣሎ። እቶም ሕጊ ዝጠሓሱን፣ ኪጠሓሱ ከሎ ዓገብ ዘይበሉን ከኣ ህዝብና ይንዕቆምን ይርሕቆምን ኣሎ። ምእመናን ኢዶምን እግሮም ስለዘሕጸሩ መነባበሪ ገንዘብ ስኢነን ዝተገጸዎን ናብኡ ገጸን ዘምርሓ ዘለዎ ቤተክርስቲያት ሓደጅ ኣይኮናን።

እምበኣር ኣብ ከምዚ ኩነታት ኮይንና ነብዕሎ ዘሎና መንፈሳዊ ንግደት፣ ከም ወትሩ ብዝተፈላልዩ መደባት ማዕሪጉ፣ ብናይ ክብሪ ዕዳም ብጽእ ሊቀ ጳጳስ ዳዊት እንዳተመርሐ ብወዕወዕ መንፈስን ጽንዓትን ይካየድ ኣሎ። ንሎሚ ዓመታዊ መምራሕትና ኪትኸውን ዝተመርጸት ጥቕሲ መጽሓፍ ቅዱስ ከኣ “..ብርግጽ ኪመጽእ እዩ፣ ኣይክድገጉን ድማ እዩ፣ እንተ ደንገዩ እኳ ተጸበዩ...” ካብ ትንቢት እንባቆም 2:3 እትብል እያ። እቲ ዚመጽእ እግዚኣብሔር እዩ። እወ ታሪኽ ቤተክርስቲያን ከምዝምስክሮ፣ ዓመጽ ኣብ ልዕሊ ፍትሒ፣ ሓሶት ኣብ ልዕሊ ሓቂ ንዘልኣኦም ዚኸውን ዕምሪ ስለዘይብልን እግዚኣብሔር ፍትሒ ሓዙ ኪመጽእ እዩ። ብማዕበል ንዝተገወኸትን፣ ንሃዋርያት ኣብ ቅብጸት ዘብጽሑቶም ጃልባ፣ እምነቶም ምእንቲ ኪዕዘብ ደቂሱ ከምዝጸንሐ ኮይኑ ብድድ ኢሉ ነቲ ማዕበል ዘህድኦ ክርስቶስ ሎሚውን ንቤተክርስቲያኑ ሰላም ንግዥ ኢሉ ዳግማይ ሰላምን ትንግኤን ኪህባ ኪመጽእ እዩ (ማር 4:35-41)።

ምጽባይ ንዕና ንደቂሰብ ከቢድ እዩ። ሓደ ሓደ እዋን ከምቲ ነብዩ እንባቆም ዝተማረሮ ኣዘይና ንማረር፣ ኣብ ካልእ እዋንውን ትዕግስትና ምስተወድኦ ከም ሃዋርያ ጴጥሮስ ሰይፍና መዚዝና ኣእዛን መፍረስቲ ሕጊ ክንቐርጽ ንደፋፋእ ንኸውን (ማቴ 26: 36-46)። ንሱ ነባሪ ፍታሕ ኣየምጽእን፣ ነዊሕ ዘኸይድ መገዲውን ኣይኮነን። “ሰይፍኻ ናብ ቦትኣ ምለሳ ብሰይፊ ዝመጽእ ብሰይፊዩ ዝጠፍእ” ምባልና ከኣ ኣይተርፈናን እዩ። እምበኣር እዚ ንፍለጥ፣ እግዚኣብሔር ንሰዓብቱ ካብ ስጋውያንን ዓለማውያንን ሰባት ናብ መንፈሳውያንን ናይ ሓቂ ኣመንትን ዘሰጋግረሉ ካልእ ኣቐራጭ መገዲ ግን የለን። ቅዱሳት ኣቦታትና ዝሓለፍዎ መገዲ ንሕናውን ኪንከዶ ዝግብኣና መገዲ ሓንቲ እያ። ንሳ ሽኢ “ንምድሓን እግዚኣብሔር ተስፋ ምግባርን ብህድኣት ምጽባይን ሰናይ እዩ።” ዶግግ ኤርምያስ 3:26 ኣትብል እያ። እዚ ናይ ሎሚ ዓመት መሪሕ ጥቕሲ ኣብ ዝስዕብ ክፍልታት ተዳልዩ ኪውሃብ እዩ።

1ይ. ሰለምንታይዩ እዩ እግዚኣብሔር ብፈተና ኪንሓልፍ ዚደልየና? ካብ ፈተና ክርስቶስን ኩሎም ሰዓብቱን እንታይ ንምሃር? (ብቃላት ነብዩ እንባቆም፣ ሰለምንታይ ክፍኣት ኪርኢ ትሓድገኒ? ንሰኻኽ ሰለምንታይ ዓመጽ እናረኣኻ ሸለል እትብል?)። እዚ ሕቶዚ ኣብ ውሽጢቲ ታሪኻዊ ትሕዝቶኡ ኣእቲና እንተሪእናዮ እግዚኣብሔር ሰለምንታይ ንሰብ እስራኤል ንሰብዓ ዓመታት ኣብ ትሕቲ ገፋዕትን ጨካናት ገዛእትን ከምዝደርበዩም፣ እቲ መልሲ ብዙሓት ነብያት ኣነጺሮዎ ኣሎዉ። ንኣብነት ኣብ 2ይ ነገስት ከምዚ ይብል “ብዘመኑ ነቡካድነጻር ንጉስ ባቢሎን ደየበ እዋ፣ ዮያቂም ክሳዕ ሰለስተ ዓመት ተገዝኦ...ከምቲ እግዚኣብሔር ብኣፍ ባሮቱ ነብያት እተዛረበ ቆል ከኣ ምእንቲ ኪጥፍእዎ ናብ ይሁዳ ሰደዶም። እዚ ሽኢ ብሰሪ እቲ ምናዕ ዝገበሮ ኩሎ ሓጢአትን ድማ ብሰሪ እቲ ንጽህ ደም ዜፈሰሰን፣ ንእዮሩሳሌም ከኣ ብገጽህ ደም ስለዝመልኦ፣ ንይሁዳ ኻብ ቅድሚ ገጹ ጌልግሳ ብትእዞዝ እግዚኣብሔር እዩ ዝኾነ። በዚ ሽኢ እግዚኣብሔር ይቐረ ኪብል ኣይፈተወን።” 2 ነገስት 24:1-4። እዚ ናይ ፈተና እዋን ንውሱን እዋን ምንባሩን (ንይሁዳ ኻብ ቅድሚ ገጹ ጌልግሳ ዝብል ቃል ነድህበሉ) ተስፋ እግዚኣብሔርን ግን ብሰፊሑ ብኣፍ ብዙሓት ነብያቱ ደጋጊሙ ተገለጹ እዩ። ድሒሪ እዚ መከራዚ ዝመጽእ ተስፋ ሓደ ካብቶም ነብያት (ነብዩ እርምያስ) ዝተነበዩ ምርኣይ ይክኣል (ኤር 24: 1-) ኣብ ታሕቲ በሰፊሑ ኪግለጽ እዩ።

ብሓፊኻ ሰለምንታይ እግዚኣብሔር ንደቁ ብፈተና የሕልፎም? እቲ መልሲ ብዙሕን ዝተፈላለዩን ኪኸውን ይኸእል እዩ። ኣምላኽናን መድሓኒናን ኢየሱስ ክርስቶስ ንባዕሉ ብኸቢድ ሕማማትን ስቕለትን ሓሊፉ እዩ። ክብደት ፈተናኡ ዝገልጽ ቃል “ኤሎሄ ኤሎሄ ላማ ሳባቅታኒ፤ ኣምላኽይ ኣምላኽይ ንምንታይ ሓደግኪ” ዚብል ቃል ኣሎ። ዕላማቲ ፈተና ግን ግብሪ ሰይጣን ክፍርስን ንደቂ ሰብ ክድሕንን ነበረ።

ሃዋርያት ብዙይካ ሃዋርያ ዮውሃንስ፡ እንከሎይ ብመንፈስ አቦናን ቀዳማይ ፓትርያርክናን ቅዱስ ማርቆስ፡ ኩሎም ብሰማእትነት እዮም ሓሊፎም። ስለዚ እምበኣር እቲ ንኹልና ከዕግብ ዚኸእል መልሲ ሃዋርያ ጳውሎስ ንሰብ እብራውያን ዝበሎም ቃል እዩ። “እቲ ኸም ንውሉድ ገይሩ፣ ወደየ እግዚአብሔር ነቲ ዘፍቅሮ ይቐጽዖ እዩ እሞ፣ ነቲ ዚቐበሎ ዘበለ ውሉድውን ይገርፎ፣ ስለዚ ቐጽዓት ጎይታ ኣይትገዓቅ፡ እንተ ገንጣካውን ሕሊናኻ ኣይተዕርብ... ቐጽዓት እንተተግንቡም፣ ኣምላኽ ከም ውሉድ ገይሩ ይርእዮኩም እዩ። ኣቦኡ ዘይቐጽዖኻ እንታይ ውሉድ እዩ?... ብዙይ እታ ኩሎም ዚሓብሩላ ቐጽዓት እንተኸንኩም ግና፣ ደቓሉ እምበር ውሉድ ኣይኮንኩምን።... ካብ ቅድስናኡ ምእንቲ ኪንማቐል ኣሊ ንጥቕምና እዩ ዚቐጽዓና። ቐጽዓት ዘበለስ ንግዜኡ ንጎሂ እምበር፣ ንሓጎስ ከምዝኸውን ኣይመስልን እዩ፣ ንዓሕራዩ ግና ነቶም ዝለመድዎ ናይ ሰላም ፍረ ጽድቂ እዩ ዚፈሪ።” እብራውያን 12:4-11።

2ይ. ጠንቂ ባእስን ክርክርን እንታይዮ? ሕጊ ብኸመይዩ ዚደክም፣ ሳዕቤን ሕጊ ምድካምከ እንታይዮ?

(ብኣፍ ነብዪ እንባቆም፣ ምዝራፍን ዓመጽን ኣብ ኩሉ ይሰማዕ ኣሎ። ባእስን ክርክርን ኣብ ኩሉ ይለዓል ኣሎ። ... ዓማጺ ንጸድቕ ይብለጸሉ ኣሎ።... ሕጊ ደኸመ፣ ፍትሒውን ጠፍኦ። ፍርዲውን ቀነኦ) ኣብ ዓለምና ሕጊ እንተዘይህሉ ናብራ ደቂ ሰባት ካብ ናይ እንስሳ ኣይምተፈልዩን። ኣብ ሞንጎ ዝሃድንን ዚህደንን ንዘህሉ ጽልኢ፣ ቅትለትን ግፍዕን... ካልእ ስም ምረኽብናሉ እምበር ህይወት ኣይምተባህለን፣ ቀጻልነትን ምዕባለን ደቂ ሰባት ከኣ ኣይምሃለውን። ሕግን ንሕጊ ዘፈጽም ኣይሊ እንሃለውን እኳ ንጋዶ! ከለዓውያን ወረርሽኝን ዓመጽትን ስለዝነበሩ ሕጊ ከህሉ ኣይደልዩን እዮም ዝነበሩ። ምኽንያቱ ሕጊ እንተቐይሎም ከምቲ ኣቦታትና ዝብልዎ “ንዊሕ ኣይነጥሮ፣ ሓጺር ኣይሓልፎ” ንኹሉ ብማዕሪዩ ዝዳኒ። ቀንዲ ስራሕ መንግስታት ከኣ ሕጊ ኣብ ግብሪ ምውጻል ስለዝኾነ፣ ንባዕሉ ሕጊ ዝጥሕስ መንግስቲ ሕጊ ኣኸብር ኪብል ኣይክእልን። እቲ ንዘመናት ዘነበባሮም ሕጊ ኣቦታቶም ብንጉስ ነብካዱነጻር ስለዝፈረሰ፣ እስራኤልውያን ኣብቲ እዋን እቲ ብዙይ ሕጊ ይነብሩ ነበሩ። ሕጊ ስለዘይነበረ ኸኣ ዝሓየሉ፣ ዝሃብተሙ፣ ኣብ ቅድሚ ገጽ ንጉስ ዝተፈተወ ድልዩቱ ዚገብረሉ እቲ ድኻን ንጹህን ሰብ ከኣ ብረሲኣንን ዓመጽኛታትን ዚግፍዓሉ እዋን ኔሩ። ከምሳሌን ሕጊ ምድካም ከኣ ሰላምን ፍቕርን ጠፍኦ። እቶም ኣብ ነድሕድሕዶም ብምስግሳግ፣ ብፍቕርምን ሓድነቶምን ዝፍለጡ ዝነበሩ ህዝቢ፣ ኣብ ፈቐድኡ ዝፍጠር ክርክርን ባእስን መለለዩ እስራኤልውያን ኮነ። ምኽንያቱ ኣብ ሞንጎ ዓመጽትን ተዓመጽትን ሰላም ከህሉ ኣይክእልንዮ።

ኣብ ቤተክርስቲያንና ወራዳ ዘሎ ከቢድ ህቡባ ምስቲ እስርኤላውያን ዘሕለፍዎ ስቓይ ይመሳሰል እዩ። ንኣስታት 1700 ዓመታት ንቤተክርስቲያን ብሰላምን ርግኣትን ዘስተናበረ ሕጊ ፈሪሱ፣ ሞላሓንቲ ቅንጣብ ማዕርግ ይኹን ትምህርቲ ቤተክርስቲያን ዘይብሉ ውልቀ ሰብ፣ ሓድሽ ሕጊ ኣሕቲሙ ኪመርሓና ምድማሩ ንህዝብናን ዓለምን ዘስደመመ ዘሕፍር ግበን እዩ። ከም ውጽኢቱ ሎሚ ድይቁናን ካህናት ካብ ዝቐበሉ ዝውገዙን ብብዙሕ ምኽንያታት ካብ ኣገልግሎቶም ዝሰናበቱ ውሉድ ክህነት ይበዝሑ። “ዘኣውገዝ በከንቱ ውጉዝ ውኣቱ” ከም ዝብሎ ፍትሓ ነገስት ውግዘቶም ካብ ታራ ቃል ዝሓልፍ ሚዛን ስለዘይብሉድዮ “ንባዕላትኩም ፍትሓት ትደልዩ ኣብ ትሕቲ ውግዘት ትነብሩ ክትውግዙ ኣይትኸእሉን ኢኹም” ዝብል መልሲ፣ ህዝብና ኣብ ዝተሰደ ዘበለ ኣብ ኩሉ ኩርንዓት ዓለም ይልዓል ኣሎ። ኣብ ዝኣተኹዮን ዝወጸእኩዮን ቦታታት፣ ኣብ ቤተክርስቲያንና ተራእዩ ዘይፈልጥ ባእስን ክርክርን በዚሑ፣ ብዙሓት ምእመናን ሓጢአት ካብ ምውሳኸሲ ኣብ ገዛና ምዕጻው ይሕሸና ኢሎም እግሮም ኣሕጺሮም ይርከቡ። ብፍላይ እቲ ተተካኢ ቤተክርስቲያን ዝኾነ ኣብ ማእከላይ ዕድመ ዝርከብን መንእሰይን፣ ቶባ ኣሊ ተሰፋ ዝቐረጸሉ እዋን ንዕዞብ ኣሎና። ምኽንያቱ ሰብ ገፊዕካ ሕውነት፣ ሕጊ ኣፍሪስካ ሕድነት ህዝብን ቤተክርስቲያንን ኪትጽብ ዚክኣል ኣይኮነን።

3ይ እግዚአብሔር ኣብ ግዜ ፈተና ከመይ ኪንኸውን ይደልዩና? (ካብ ነብዪ እንባቆም እንታይ ንምሃር?) (ብኣፍ ነብዪ እንባቆም፣ “እግዚአብሔር እንታይ ከም ዚሃረብንን ብዛዕባ እቲ ኸትዐይ ከኣ እንታይ ከም ዚምልሰለይን ተጠንቂቐ ምእንቲ ኸሰምዕ ኣብቲ መሓልውዩይ ደው ኪብል፣ ኣብ ልዕሊ ግምቢውን ክቐውም እዩ።) ሓደ ካብቲ ብዙሕ ሳዕቤናት ፈተና፣ ኣብ ግዜ ሰላምን ድሓንን ብሓባርን ብሓድነትን ኪገዓዙ ዝጸንሑ ሰባት ዚፈላለይሉ መድረኽ ምኃን እዩ። ምፍልላይ ዝፈቱ ሰብ የለን። ወርቅን ንወርቂ ዝመስልን ዝፈላለይሉ ግን ሓዊ እምበር ማይ ኣይኮነን። ሓቀኛ ተማራይን፣ ናይ ድቢዛ ተማሃራይን ዝፈላለይሉ ፈተና እዩ።

ሃዋርያ ጳውሎስ ከአ ይብለና “እቶም ቅኑዓትኩም ምእንቲ ኪፍለዩ ኣም ሞንጎኹም ምፍፍልላይ ከህሉ ግድን እዩ።.....)። ቅኑዓት መራሕቲ ቤተክርስቲያንን፣ ንኹብዮም ዝነብሩ መራሕትን እተለልዮም ቤተ ኣብ ግዜ ፈተና ዘርእይዎ ባህርይ እዩ። ህዝብና ምስ ጨነቐ መፍትሒ ደልዩ ናብ ቤተክርስቲያን እዩ ዝመጽእ። ምክንያቱ ቤተክርስቲያን ንሓቂ ትግበቻ ኣብቲ ክርስቶስ ዝሃባ ሕድሪ ጸኒዓ ደው ክትብል እዩ ኩሉ ሰብ ዚጸበዩ። መራሕቲ ቤተክርስቲያን እምበኣር ንመድሓኔ ዓለም እንዳተሓዘዙ፡ ኣስር ሃዋርያትን ቅዱሳንን እንዳሰዓቡ፡ ሰዓቡና ኪብሉ ከሎው ጥራሕ እዮም ሕፋራትን ክቡራትን ኪኾኑ ዚኸእሉ። መራሕቲ ከም ተራ ሰብ ሓቂ እንተጥፊአም ግን ክበረት የሎን፣ እንትርፎ ሕስራን። ንመራሕቲ፣ መራሕቲ ዘብሎም ከኣ ማዕርግን ፍሉይ ኣልባሳትን ዘይኮነ፣ ሕገ ኣብ ምክባር ጸብለል ብምባሎምን፣ ስጋም መሊኹም ብዘጥርይዎ መንፈሳዊ ብስለትን እዩ። እቲ ዘገርም ፈተና ጥዑም እኳ እንተዘይኮነ ናይ ምዕባላን ዕብየትን ኣፍደገ ኸኣ ንሱ እዩ። ደቂ ሰባት ዓቕምና ብግቡእ መዚንና፣ ትውክልትና ኣብ መድኃኔ ዓለም ጥራይ እንገብረሉ ሽዑኡ እዩ። ፈተና እንተዘይሃልዩ ኣብ ርእሰኻ ፍልጠትካን ክእለትካን ምውካል ይመጽእ። መልመስትን ሞትን ከኣ የኸትል። ታሪኽ ከምዝህረና፣ ቤተክርስቲያን ካብቲ ናይ ሰላም እዋን ንላዕሊ ኣብ ጊዜ ፈተና እያ ትዓቢ። ብዙሓት ንንዊሕ እዋን ንቤተክርስቲያንና ብቐረባ ዚፈልጥዎ ምሁራት ደቂ ቤተክርስቲያን፣ እዚ ናይ ሎሚ ፈተና፣ ኣምላኽ ንጽቡቕ እታ ቤተክርስቲያን ኪገብሮ ምዃኑ ይኣምኑ።

ከም ኣቦታትና እምበኣር ኣብቲ ኣምላኽ ዘቐመጠና ሓልፍነት ደው ክንብል ይግባእ። ታሪኽ ቅ. ኣትናቴዎስ (መበል 20 ፓትርያርክ እስክንድርያ) እንተተዓዘብና፣ ሓሙሽተ ግዜ ካብ ወንበሩ ተሰዲዱ፤ ዓስርተ ሽዱሽተ ሃጸያውያን ኣሳጉኅዎ፤ ሰዓብቱ ከይተረፉ ዓለም ብምልእታ ንትምህርቲ ኣርዮስ ተቐቢላ እያ እዋ፣ ንዓ ኢድካ ሃብ ኣብ ዝበልሉ እዋን ዝመለሶ ቃል ንዘክር “ኣትናቴዎስ ከኣ ምእንቲ እምነት ክርስቶስ ኣንጻር ኩሉ ዓለም ዓጢቐ ኣሎኹ” በለ (St. Athanasius Contra Mundum / Against the World)። ኩሉ ክርስቲያን ኪዕጠቐ ዝግባእ ዕግቕ-ሓቂ እዚ እዩ። ኣምላኽ ንዘኣምንዎ እሙን ስለዝኾነ ንመክርኡ ወዲኡ ፓትርያርክ ኩላ ዓለም ተባሂሉ ክሳዕ ዝጸዋዕ እኸበሮ። ኣብተን ዳሕረዎ ዓመታቱ፣ ካብ ብዘላ ዓለም እንዳመጹ ምክሪ ካብ ቅ. ኣትናቴዎስ ይቐበሉ ነበሩ። ቅ. ኣትናቴዎስ ኢዱ ሂቡ ኔሩ እንተዝኸውን ሃይማኖት ተዋሕዶ ዝበሃል ሎሚ ኣይህምሃለወን።

ኣብ ቤተክርስቲያንና ተጋሂሱ ዘሎ ቀኖና እምበር ደግማ ዘይምዃኑ ዝፍለጥ እዩ። ይኹን እምበር ክብደት እቲ ተግሒሱ ዘሎ ሕግን ኣንፈቱን ንዝርዳእ ሰብ ግን ኣዝዩ ሓደገኛ ምዃኑ ብሩህ እዩ። ትንኣስ ትዕቢ ናይ ኣሸሓት ዓመታት ሕገ (ምስጢረ ክህነት) ክትጥሓስ ከላ ምጽቓጥ ካብ ንኣምላኽ ንሱብ ምፍራህ እዩ ዘመልክት። እምበኣር ካብዚ ኩሉ እንመሃሮ ዓቢ ትምህርቲ ክሳዕ ኣምላኽ ፍትሒ ሒዙ ዝመጽእ ደው ምባል እዩ።

4ይ መወዳእታ ዕጩ ረሲኣንን እንታይዩ? ጻድቕን ካብ ግዜ ፈተና እንታይ መንፈሳዊ ረብሓ ይረኽቡ? (ብቃል ነብዩ እንባቓም ብርግጽ ኪመጽእ፡ ኣይኪድንጉን ድማ እዩ፤ እንተደንገዩ እኳ ተጸቡዩ። እቲ መልእኽቲ ‘እቶም እኩይ ዚግብሮም ዕቡያት ብሕይወት ኣይኪነቡሩን እዮም። እቶም ጻድቃን ግና ብእምነት ይነቡሩ’ ዚብል እዩ)። ኣብ ላዕሊ ምረት ደቂሰባትን ውሳኔ ነብዩ እንባቓምን ርእይና። እቲ ካብ ኩሉ ንላዕሊ ሚዛን ዝውሃቦ ግን መልሲ እግዚአብሔር እዩ። ኣምላኽ ጥራሕ እዩ ስለምንታይ ፈተና ከምዘመጸን ክሳብ መኣስ ምዃኑን እታ ንሱ ፍትሒ ሒዙ ዝመጸላ ሰዓትን ዝፈልጥ ንሱ ጥራሕ እዩ። ንደቂ ሰባት ዝኸበደና ብዛዕባቲ ኣጋጢሙና ዘሎ ኩሉ መከራ ምሉእ ኣፍልጦ ስለዘይብልና እዩ። ሓንቲ ነገር ግን ኣዳዕዲዕና ንፈልጥ “ኣነ ዝሓሰበልኩም ዘሎኹ ሓሳብ እፈልጦ እዩ፣ መፈጸምታን ተስፋን ክህበኩምሲ፣ ሓሳብ ድሓን እምበር፣ ናይ ክፋእ ኣይኮነን” ኤርምያስ 29:11። ብድሕሪቲ መሪር ፈተና እስራኤልውያን ዝነበረ ሓቂ እዚ እዩ “እግዚአብሔር ...ከዚይብል ኣሎ...ነቶም ካብ እዚ ስፍራ እዚ ናብ ሃገር ከለዳውያን ዝሰድድክምም ምሩኻት ይሁዱ...ናብ ሃገርም ኪመሰም፣ ክሃጸም እዩ እዋ ኣይከፍርሶምን፣ ክተኸሎም እዮም ኣይክምንቁሶምን...እግዚአብሔር ምዃንይ ኪፈልጥኩስ ልቢ ኪህቦም እዩ...ንላቶም ህዝቦይ ኪኾኑኒ እነ ኸኣ ኣምላኽም ኪኸውን እዩ።” ኤር 24:1-10።

መወዳእታ እቶም መፍረስቲ ሕግን ረሲኣንን ግን፡ “እቶም እኩይ ዚግብሮም ዕቡያት ብሕይወት ኣይኪነቡሩን እዮም።” ኣምላኽ ካብዚ ይሰውረና።

ንቤተክርስቲያንናን ሃገርናንሰላሙይሃብ!
ን/ክ/ ስነ-ጽሑፍ ኣብ ክፍሊትምህርትን ስብከትን። ንኡስ ሃገረ ስብከት ሰሜን ኣመሪካ።